

Acinos alpinus

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Acinos* is afkomstig van het Oudgriekse woord *akinos*, dat werd gebruikt om een bepaalde soort aromatische, kleine lipbloemige plant aan te duiden, mogelijk verwant aan majoraan of tijm. De soortaanduiding *alpinus* is Latijn voor alpien of afkomstig uit het hooggebergte en verwijst direct naar het natuurlijke habitat van deze soort, namelijk de bergachtige regio's van Europa. Hoewel de plant in de rotstuin veelal nog bekend is als *Acinos alpinus*, is de botanisch geaccepteerde naam tegenwoordig *Clinopodium alpinum*.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Lamiales
- Familie: Lamiaceae
- Geslacht: *Acinos* (Vaak ingedeeld bij *Clinopodium*)
- Soort: *Acinos alpinus*

Synoniemen

De taxonomie van deze soort is recentelijk gewijzigd, waardoor de plant verschillende synoniemen kent. De meest geaccepteerde botanische naam is momenteel *Clinopodium alpinum*. Andere historische synoniemen zijn onder meer *Satureja alpina* en *Calamintha alpina*. Deze namen weerspiegelen de vroegere indeling in geslachten die nauw verwant zijn aan de tijm en de bergsteentijm, mede vanwege de aromatische eigenschappen.

Variëteiten en cultivars

Acinos alpinus is een klassieke rotsplant die vooral als de wilde soort wordt gekweekt vanwege zijn compacte habitus en geur. Er zijn weinig tot geen formeel benoemde cultivars van deze soort in de handel. De plant wordt doorgaans verkocht als de botanische soort, soms aangeduid als 'compacta' of een lokale variant, maar zonder officiële cultivarnaam.

Familie

De plant behoort tot de familie Lamiaceae, de Lipbloemenfamilie. Deze familie staat bekend om zijn vierkante stengels en sterk aromatische bladeren, zoals munt, tijm en salie. De bloemen van de Lamiaceae zijn meestal tweelippig (labiaal), een kenmerk dat ook zichtbaar is in de bloemen van *Acinos alpinus*.

Hoogte

Acinos alpinus is een zeer laagblijvende, kussenvormende vaste plant. De plant vormt dichte matten of polletjes met kruipende stengels. De hoogte van het loof en de bloei is gering, doorgaans niet meer dan 5 tot 15 centimeter. Dit maakt de plant zeer geschikt voor de rotsmuur of tussen stenen.

Bloemkleur

De bloemen zijn typisch voor lipbloemigen en hebben een intense paarse, violette of lavendelroze kleur. De bloemen staan in kleine trossen of kransen in de bladoksels langs de stengels. De kleur is helder en vormt een mooi contrast met het donkergroene loof.

Bladkleur

Het blad van de plant is klein, ovaal en donkergroen. De bladeren zijn licht glanzend en staan tegenover elkaar op de stengels. Net als veel leden van de Lipbloemenfamilie is het loof zeer aromatisch en geeft het een tijmachtige geur af wanneer het wordt aangeraakt.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze plant valt in de zomer en duurt relatief lang. De plant bloeit doorgaans van juni tot en met augustus. Door de lange bloei is het een waardevolle toevoeging aan de rotstuin gedurende de warmste maanden.

Standplaats

Acinos alpinus vereist een standplaats in de volle zon om goed te gedijen. De plant moet een zeer goede drainage hebben, aangezien hij van nature groeit op rotsachtige, stenige hellingen. De bodem moet bij voorkeur kalkhoudend en schraal zijn; te rijke grond leidt tot slappe groei.

Herkomst

De plant is inheems in de bergketens van Zuid- en Midden-Europa, waaronder de Alpen, de Pyreneeën, de Karpaten en de Balkan. De plant groeit op grote hoogte, vaak in spleten en tussen stenen op kalkrijke bodems.

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige, overblijvende vaste plant (vaste plant). Het is een matvormende bodembedekker of rotsplant, gewaardeerd om zijn compacte, aromatische groei en zijn lange bloei.

Vermeerderingswijze

De plant kan gemakkelijk worden vermeerderd door zaaien. Zaden kunnen direct in de volle grond worden gezaaid in de lente. Daarnaast kan de plant in het voorjaar of de vroege herfst worden vermeerderd door deling van de pol of door het nemen van stekken van niet-bloeiende scheuten in de zomer.

Klimaatzone

Acinos alpinus is zeer winterhard en valt in USDA Klimaatzone 4 tot 7. De plant is goed aangepast aan de koude, alpine winters. Cruciaal voor de overleving is, net als bij veel alpine planten, dat hij een droge standplaats heeft in de winter om wortelrot te voorkomen.

Insecten

Door de open structuur van de bloemen en de nectarproductie is *Acinos alpinus* een zeer goede bijen- en vlinderplant. De plant wordt zelden geplaagd door ernstige insecten. De aromatische bladeren fungeren vaak als een natuurlijke afweer tegen vretende insecten.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:440938-1> (verwijst naar het synoniem *Clinopodium alpinum*)

<https://www.rhs.org.uk/plants/63445/clinopodium-alpinum/details>

Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Acinos</i> (aromatisch kruid), <i>alpinus</i> (alpien, uit het hooggebergte).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Lamiaceae, Geslacht: <i>Acinos</i> (nu <i>Clinopodium</i>).
Synoniemen	<i>Clinopodium alpinum</i> , <i>Satureja alpina</i> , <i>Calamintha alpina</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend.
Familie	Lamiaceae (Lipbloemenfamilie).
Hoogte	5- 15 cm.
Bloemkleur	Paars, violet of lavendelroze.
Bladkleur	Donkergroen, aromatisch.
Bloeiperiode	Juni- augustus.
Standplaats	Volle zon, extreem goed gedraineerde, schrale, kalkhoudende bodem.
Herkomst	Bergketens van Zuid- en Midden-Europa (Alpen, Pyreneeën).
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant, rotsplant, bodembedekker.
Vermeerderingswijze	Zaaien, deling, stekken.
Klimaatzone	Zone 4-7 (Zeer winterhard, eist droge winter).
Insecten	Goede bijen- en vlinderplant; weinig last van plagen.